

[Johannes Jensen.]

brug, Fiskeri, Havebrug, Skovbrug og alt, hvad der kommer ind under Haandens og Aandens Arbejde, falder derimod ikke ind under Loven, for saa vidt de paagældende ikke driver bunden Næring. Men det er jo ogsaa Erhverv, og disse Erhverv omfatter, naar man lægger dem sammen, naturligvis det store Flertal her i Landet.

Efter Lovforslaget vil den 5-aarige Revision af Vedtægterne angaaende bunden Næring falde bort. Vi staar jo nu til 1. April overfor en saadan Revision, og man har ment, det fremtidig kunde være tilstrækkeligt, at Spørgsmaalet om, hvilke Fag der skulde optages i Vedtægten paa Fortegnelsen over bunden Næring, enten Haandværk eller Industri, blev afgjort ved kgl. Anordning efter indhentet Erklæring fra Aamtsraadene og Købstædernes Kommunalbestyrelser. Jeg tror ogsaa, denne Bestemmelse er praktisk. Selvfølgelig er der efter den gamle Næringslov opstaaet mange, mange nye Virksomheder, som efterhaanden har maattet henføres til bunden Næring, men Bestemmelse om, at Revisionen kun kan — og skal — finde Sted hvert 5te Aar, mener jeg ikke er stemmende med Tidens Krav.

Hovedspørgsmaalet er naturligvis, hvem der kan faa Næringsbevis, og som den højtærede Handelsminister gjorde opmærksom paa ved Fremsættelsen, er den store Ting, der her sker, at der aabnes Adgang for gifte Kvinder til at løse Næringsadkomst og drive en af de Virksomheder, der er omtalt i Lovforslaget. Det lader sig jo ikke nægte, at Kvindens personlige og økonomiske Retsstilling er blevet en saadan i vor Tid, at der er Grund til at give hende en lignende næringsretlig Stilling som den, hun har i andre Henseender. Jeg er dog klar over, at man fra mange Sider vil indvende, at her fordobler man saa at sige Antallet af de Personer, der kan løse Næringsadkomst. Thi vel har det været saaledes hidtil, at ugifte Kvinder kunde løse Næringsbevis, og det har ogsaa været saaledes, at Kvinder, der giftede sig, kunde bevare deres Næringsbevis, men i Hovedsagen kan det dog siges, at man her fordobler Antallet af dem, der kan løse Næringsbevis. Saaledes ser det ud rent teoretisk, saaledes kan man stille det op rent statistisk; men i Praksis vil det sikkert vise sig ikke at blive noget overvældende stort Antal Kvinder, der ønsker at benytte sig af Retten. I hvert Fald har der indenfor Kommissionen været Enighed om, at saaledes som Forholdene nu er, som Kvindens Stilling i Samfundet er, bør hun have samme Adgang til at erholde Nærings-

bevis som Manden. Det er værd at lægge Mærke til, at man i Sønderjylland har en anden Ordning; der har Kvinderne i dette Øjeblik større Ret end i det gamle Kongerige, og medens vi i de senere Aar har været travlt beskæftiget med at omplante de danske Lovbestemmelser til Sønderjylland, gaar Bevægelsen paa enkelte Omraader, bl. a. paa dette, i modsat Retning, nemlig i Retning af at føre den sønderjydske Lovgivning over paa det gamle Kongeriges Grund.

Den gamle Næringslov indeholder en Paragraf, der omhandler Bogtrykkere og Guldsmede. Jeg skal ikke komme ind paa Grunden til, at man i sin Tid forbød Guldsmede at fæste Bo paa Landet, om det var, fordi Nationalbanken var bange for sit Guld, eller det var, fordi man syntes, at det mindste, man kunde forlange af dem, der forlovede sig, var, at de tog en Tur til Købstaden; det var det eneste Sted, hvor de ifølge den gamle Næringslov kunde faa taget Maal af Ringene. Men denne Bestemmelse slettes i hvert Fald nu. Fremtidig bliver der Frihed for Guldsmedene til at bosætte sig saavel paa Landet som i Byerne. For Resten er det saaledes, at de, der kalder sig Guldsmede, i Hovedsagen er Sølvmede, for Urmagerne sælger vel mere Guld i Form af Guldure end Guldsmedene, der i Virkeligheden ikke sælger stort andet af Guld end Forlovelsesringe.

Den anden Bestemmelse, der vedrører Bogtrykkerne, gaar ud paa, at der ikke paa Landet maa være Bogtrykkerier udenfor Købstæderne, medmindre de har særlig kongelig Bevilling. Jeg ved ikke, om dette var tænkt som en lille Indskrænkning af Trykkefriheden eller af Pressefriheden — det var det vel i Virkeligheden, men jeg synes ikke, den var paakrævet. For med Hensyn til Kontrollen med Blade, Tidsskrifter o. s. v. — herom havde man bl. a. den Bestemmelse, at det første Eksemplar skulde afleveres til Politimesteren, hvilket kunde være vanskeligt nok, naar der var lang Vej til Politimesteren — tror jeg, at det, hvis der skulde komme nogle Oprørskrivelser fra en Landsby, vilde være langt lettere for Politiet at finde, hvor de var trykt, end det vilde være at finde ud af det, hvis de f. Eks. var trykt i et af de mange Bogtrykkerier her i København, hvorfra der gaar et langt større Antal Skrifter ud, da det i sidstnævnte Tilfælde vil være langt vanskeligere for Fagmænd at bedømme, i hvilket Bogtrykkeri de er trykt. Men det er fremdeles saaledes, at Tilladelse til Oprettelse af Bogtrykkerier paa Landet og